

Τὸ αὐτὸν συνέβη καὶ ὡς πρὸς τὸ τηλεσκόπιον. Διηγοῦνται, δὲ τι ὁ παῖς τεχνίτου τινὸς τοῦ Μιδελβούργου εἰς Ζελανδίαν (Ιωάννου Διππεριχέημ), θέσας, παιδιᾶς χάριν, δύῳ αὐξητικοὺς ὑέλους τὸν ἔπι τοῦ ἄλλου παρετήρησε μετ' ἐκπλήξεως, δὲ τὰ βλεπόμενα δι' αὐτῶν ἀντικείμενα ἐφαίνοντο πλησιέστατα καὶ ἀρατετραμέρα καὶ διακοινώσας τὴν ἀνακάλυψιν του ταῦτην εἰς τὸν πατέρα του, οὗτος εὐκόλως κατεκείμενος τῷ Τηλεσκόπιον, προσαρμόσας δύῳ φακοῖς ὑελίων διάτινος σωλῆνος. Ή ἀνακάλυψις διεφημίσθη! Ὁ Γαλιλαῖος Γαλιλέης μαθηματικὸς καὶ φυσικὸς τῆς Φλωρεντίας, μανθάνει, δὲ ἐφευρέθη μηχανὴ δι' ἣς ἀλέπει τις τὰ πόρρω ἀντικείμενα πλησιέστατα, μαντεύει δὲ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο κατορθοῦται διὰ τοῦ συνδυασμοῦ φυκῶν κοίλου καὶ κυρτοῦ ὑέλου, καὶ κατασκευάζει Τηλεσκόπιον πολλῷ ἐντελέστερον τῶν τῆς Οὐλλανδίας. Μή εὐχαριστούμενος δὲ εἰς τοῦτο μόνον, διευθύνει τὸ ὅργανόν του πρὸς τὸν οὐρανὸν, καὶ τότε πληθὺς ἀνακαλύψεων θαυμασίων μεταβάλλουσι τὸ παλιγγιον ἐνὸς παιδὸς εἰς θησαυρὸν διὰ τὴν Λαστρονομίαν. Ὁ Γαλιλαῖος κατὰ πρώτην φορὰν ἀνακαλύπτει, μετὰ ὑπερτάτου θαυμασμοῦ, τὰς ἐν τῷ ἥλιῳ κηλίδας, τὴν στροφὴν αὐτοῦ περὶ τὸν ἄξονά του, τὰς φάσεις τῆς Ἀφροδίτης κτλ. Βλέπει περιστρεφομένους τοὺς πλανήτας καὶ ὀδηγούμενος πάντοτε ὑπὸ τῆς μεγχλοφύΐας του, συμπεριένει εὐτόλμως, δὲ τὴν γῆν δὲν εἶναι, δὲ τι φαίνεται, δὲτι εἶναι σφράγα στρεφομένη περὶ τὸν ἄξονά της, δοτὶς καὶ αὐτὸς στρέφεται περὶ τὸν ἥλιον. Θομαρτία ἀνακάλυψις, προετοιμάσασα τὰς τοῦ Κεπλέρου καὶ Νεύτωνος.

Τὸ Τηλεσκόπιον, μετὰ τὸν Γαλιλαῖον, θεωρίας ἐτελειοποιήθη. Συνέτεινον εἰς τοῦτο καὶ ὁ Νεύτων καὶ ὁ Ἄλλην καὶ ὁ Ἐρστέλλος καὶ ἐσχάτω; ἥητο ὁ Ρόζ, ἀλλὰ τὰ θαυμάτια αὐτῶν ἀποτελέσματα χρεωστοῦνται εἰς μόνην τὴν μεγαλοφύΐαν τοῦ Γαλιλαίου.

ΦΥΣΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ.

Η ΒΑΝΑΝΕΑ Η Η ΙΝΔΟΣΥΓΚΗ.

Τὸ δένδρον τῆς Βανανέας ἐπιχωριάζει εἰς πολλοὺς τόπους τῶν Ανατολικῶν Ἰνδίων ἔχει κορμὸν παχὺν καὶ εὐμήκη, παραφύοντα πληθὺν κλάδων, ἔξαπλουμένων ἐπὶ μεγάλης ἔκτασεως. Τὸ δένδρον τοῦτο περιγράφει, δὲ ὠραίων στίχων ὁ ποιητὴς Μίλτων εἰς τὸν ἀπολεθρέντα αὐτὸν Παράδεισον. (Βιβλ. Θ').

· · · Ή Βανανέα ἔκτείνει τοὺς πυκνοὺς κλάδους της, τοὺς τόσους εὐμεγέθεις καὶ μαρρούς, ὥστε αἱ κλίνουσαι κατὰ γῆς παραφυάδες των ἀναδίδουσι ὥζας, καὶ ὡς θυγατέρες αὐξάνουσι κυκλω τῆς μητρός των. Οἱ κλίδοι οὖτοι σχηματίζουσι θολωτὴν σκιάδα, ἐν μέσῳ πυκνῶν καὶ ἔκπεταμένων κλώνων. Ὅπο τὴν σκιάν αὐτῶν πολλάκις, στέκεται, τὸν καύσωνα φεύγων τῆς ἡμέρας ὁ Ἰνδὸς θυσκός, φυλάττων τὰ ἔσοκντα πολύνια του.

Καὶ τῷρόντι, η Βανανέα εἶναι τὸ ὠραιότερον φυτόν τοῦ προέργυα τοῦ ἔσοιτού εἶκεν κλίματος, διόποι ή φύτες ἐκτολίσσεται μετὰ τοσαύτης θαψιλείας καὶ ποικιλίας. Ενια τῶν δένδρων τούτων ἔχουσιν ἐκπληκτικὸν τῷρόντι

ύψος καὶ ἔκτασιν, διηνεκῶς αὐξάνουσι καὶ ἀντιθέτως ὅλων τῶν ἄλλων ὄντων τῆς τῶν ζώων καὶ φυτῶν ζωῆς, φαίνεται δὲ εἶναι ἐξηρημένα τῆς κοινῆς φύθορᾶς. Ἐκαστος κλάδος τοῦ δένδρου τούτου ἔπειτε ἴδιας ὥζας, πρῶτον εἰς μικρὰς τρυφερὰς ἵνας, πήχεις τινας ἀναθεντες τῆς γῆς, αἴτινες προϊόντος τοῦ χρόνου λαμβάνουσαι ὅγκον μεχρισοῦ φθάσωσιν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν, εἰσπόντουσιν ἐντὸς τῆς γῆς, ἀναδίδουσι νέα στελέχη καὶ γίνονται συγγενῆ δένδρα παραφύοντα νέους κλώνας, οἱ δόποι καὶ αὐτοὶ ἀκολούθως ἔπιπτουσι τὰς ἴδιας των ὥζας καὶ γεννῶσι νέους κορμούς. Τοῦτο δὲ ἐξακολουθεῖ, ἔκτεινομένου πάντοτε τοῦ δένδρου, ἐνόσῳ ὑπάρχει γῆ ἐπιτηδεία νὰ τρέφῃ αὐτό.

Οἱ Ἰνδοὶ πειριποιοῦνται ἴδιαζόντως τὴν Βανανέανθεωρούσιν αὐτὴν ὡς ἔμβλημα τῆς θεότητος. ὡς ἐκ τῆς πολυχρονίου διαρκείας της, τῶν ἔκτεταμένων κλόνων της; καὶ τῆς ἐπὶ τοῦ σκιεροῦ αὐτῆς εὐργεσίας, διὸ ἀποδίδουσιν αὐτῇ θείας σχεδὸν τιμάς. Αἱ ὄνομαστότεραι παγόδαι (ναοὶ) συνήθως ἐγείρονται πλησίον τῶν δένδρων τούτων ὑπὸ τὴν σκιάν αὐτῶν οἱ Βραχμάνοι διημερεύουσι, ζῶντες ἐν θρησκευτικῇ μοναξίᾳ, καὶ ὅλων τῶν φυλῶν καὶ τάξεων οἱ ἀνθρώποι ἀγαπῶσιν ὑπὸ απανύωνται ὑπὸ τὸ δροσερὸν ἄσυλον, τὰς ὠραίας ἀλώας, καὶ τὴν τερπνὴν πρόσωψιν τοῦ σκιεροῦ τούτου δώματος, τοῦ ἀδιαβάτου εἰς τὰς πλέον φλογερὰς ἀκτίνας τοῦ τροπικοῦ ἥλιου.

Ἄξιοσημείωτον τὸ δένδρον ἐκ τοῦ εἰδούς τούτου γνωρίζεται ὑπὸ τὸ ὄνομα Κουμπέρ Μπούρ, δοθὲν αὐτῷ πρὸς τιμὴν διατήμου τινὸς ἀγίου Ἰνδοῦ. Ἄλλοτε τὸ δένδρον τοῦτο ἥτο πολὺ πλέον εὐμέγεθες, ἀλλὰ καὶ νῦν ἡ περιφέρεια αὐτοῦ εἶναι 2000 ποδῶν, μετρουμένη πέριξ τῶν κυριωτέρων κορμῶν του. Οἱ ἐπικεκραμένοι κλώνοι, οἱ μὴ ἐμπηγέντες εἰσέτι εἰς τὴν γῆν, καλύπτουσιν ἔτει πλειόνας ἔκτασιν, οἱ κυρώτεροι κορμοὶ αὐτοῦ, ὑπερβαίνοντες πολὺ κατὰ τὸ μέγεθος τὰς πύτεις καὶ τὰς δρῦς τῆς Αγγλίας, ἀριθμοῦνται περὶ τοὺς 350, οἱ δὲ μικρότεροι, οἵτινες εἶναι ἐπίσης ὅγκωδεις εἶναι πλέον τῶν τρισχιλίων, καὶ ἔκαστος αὐτῶν ἀναδίδει νέους κλώνας καὶ κρεμᾶ ὥζας, αἴτινες γεννήτορες μελλόντων δένδρων. Τὸ δένδρον Κουμπέρ-Μπούρ εἶναι πολύωνυμον εἰς τὰς Ἰνδίας διὰ τὸ μέγεθος του καὶ τὴν καλλονήν του. Οἱ Ἰνδικοὶ στρατοὶ συνήθως στρατοπεδεύουσι κύκλω αὐτοῦ καὶ καθ' ὧρισμένας ἐποχάς δόλαι αἱ ἐπίσημοι ἔροται τῶν Ἰνδῶν πανηγυρίζονται ὑπὸ τὸ δένδρον τοῦτο, ὅπου παραγίνονται χιλιάδες προσκυνητῶν. Λέγεται δὲ τὶς 7,000 ἀνθρώπων εὐρίσκουσιν ἀνέτως τόπον ὑπὸ απανύωνται ὑπὸ τὴν σκιάν του. Οἱ Ἀγγλοι συνήθως, ἐκεῖ κάμνουσι τὰς θηρευτικὰς διατηρεύστεις των καὶ διαμένουσιν ὄλοκλήρους ἐξδομάδας ὑπὸ τὴν ὠραίαν ταύτην την σκιάδα, πάντοτε ἔχειδόν πλήρη ἀγίων καὶ ἡμέρων περιστερῶν, ταύνων καὶ παντοδαπῶν ἄλλων πτηνῶν καὶ κατοικουμένην ὑπὸ πληθύος πιθήκων καὶ νυκτερίδων.

Τὸ ὠραίον τοῦτο δένδρον παρέχει οὐ μόνον ἄσυλον ἀλλὰ καὶ τροφὴν εἰς δόλους τοὺς κατοίκους αὐτοῦ, καλυπτόμενον, μεταξὺ τοῦ λαμπτροῦ φυλλωμάτος του, διὰ μικρῶν σύνων, ὠραίου πορφυροῦ χρώματος.

(Ἐκ τοῦ Αγγλικοῦ).